

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ
της 28ης Ιανουαρίου 1986 *

Στην υπόθεση 169/84,

- 1) **Compagnie française de Puzote (Cofaz) SA**, με έδρα το Παρίσι,
- 2) **Société CdF Chimie azote et fertilisants SA**, με έδρα την Τουλούζη,
- 3) **Société chimique de la Grande Paroisse (SCGP) SA**, με έδρα το Παρίσι,

εκπροσωπούμενες από τον Dominique Voillemot, δικηγόρο Παρισιού, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον Jacques Loesch, 8, rue Zithe,

προσφεύγουσες,

κατά

Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενης από την Marie-José Jonczy, μέλος της νομικής της υπηρεσίας, επικουρούμενη από την Nicole Coutrelis, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο το δικηγόρο Manfred Beschel, μέλος της νομικής της υπηρεσίας, κτίριο Jean Monnet, Kirchberg,

καθής,

που έχει ως αντικείμενο, στο παρόν στάδιο της διαδικασίας, το παραδεκτό της προσφυγής με την οποία οι προσφεύγουσες ζητούν την ακύρωση της από 17 Απριλίου 1984 απόφασης της Επιτροπής περί τερματισμού της διαδικασίας που είχε κινηθεί βάσει του άρθρου 93, παράγραφος 2 της Συνθήκης ΕΟΚ με έγγραφο της 4ης Νοεμβρίου 1983 προς την ολλανδική κυβέρνηση, η οποία απόφαση περιήλθε σε γνώση των προσφευγουσών με έγγραφο της Επιτροπής της 24ης Απριλίου 1984,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ

συγκείμενο από τους U. Everling, πρόεδρο τμήματος, προεδρεύοντα, K. Bahlmann και R. Joliet, προέδρους τμήματος, G. Bosco, T. Koormans, O. Due, Y. Galmot, K. Κακούρη και T. F. O'Higgins, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: P. VerLoren van Themaat
γραμματέας: D. Louterman, υπάλληλος διοικήσεως

αφού άκουσε το γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 16ης Οκτωβρίου 1985,

εκδίδει την ακόλουθη

ΑΠΟΦΑΣΗ

(Το μέρος που περιέχει τα περιστατικά παραλείπεται)

Σκεπτικό

- 1 Με δικόγραφο που κατέθεσαν στη γραμματεία του Δικαστηρίου στις 2 Ιουλίου 1984, η Compagnie française de l'azote (Cofaz) SA, η Société CdF chimie azote et fertilisants SA και η Société chimique de la Grande Paroisse SA άσκησαν, δυνάμει του άρθρου 173, δεύτερη παράγραφος, της Συνθήκης ΕΟΚ, προσφυγή με την οποία ζητούν την ακύρωση της από 17 Απριλίου 1984 αποφάσεως της Επιτροπής, με την οποία το εν λόγω όργανο περάτωσε τη διαδικασία που είχε κινηθεί βάσει του άρθρου 93, παράγραφος 2, της Συνθήκης ΕΟΚ και με έγγραφο της 4ης Νοεμβρίου 1983 προς την ολλανδική κυβέρνηση κατά του συστήματος τιμών του φυσικού αερίου στις Κάτω Χώρες.
- 2 Η Επιτροπή, χωρίς να προβάλλει ρητά ένσταση απαραδέκτου κατά την έννοια του άρθρου 91 του κανονισμού διαδικασίας, αμφισβήτησε το παραδεκτό της προσφυγής. Κατ' εφαρμογή του άρθρου 92, παράγραφος 2, το Δικαστήριο αποφάσισε να κρίνει το παραδεκτό της προσφυγής χωρίς να εισέλθει στην ουσία.

- 3 Όπως προκύπτει από τη δικογραφία, την 1η Ιουνίου 1983, το Syndicat professionnel de l'industrie des engrais azotés (SPIEA), ενεργούν, μεταξύ άλλων, για λογαριασμό των προσφευγουσών, κατήγγειλε στην Επιτροπή ότι οι Κάτω Χώρες εφαρμόζουν σύστημα προνομιακών τιμών υπέρ των ολλανδών παραγωγών αζωτούχων λιπασμάτων για την προμήθεια φυσικού αερίου που προορίζεται για την παραγωγή αμμωνίας. Αντιρρήσεις κατά του εν λόγω προνομιακού συστήματος τιμών διατύπωσαν στην Επιτροπή και η βελγική και η γαλλική κυβέρνηση καθώς και μία γερμανική επιχείρηση.
- 4 Στις 25 Οκτωβρίου 1983 η Επιτροπή αποφάσισε να κινήσει τη διαδικασία που προβλέπει το άρθρο 93, παράγραφος 2, της Συνθήκης κατά του εν λόγω συστήματος τιμών. Η Επιτροπή θεώρησε ότι το καθεστώς ενισχύσεως ήταν ένα σύστημα δυνάμει του οποίου η ολλανδική κυβέρνηση χορηγούσε, διά της Gasunie, ειδικές εκπτώσεις στους ολλανδούς παραγωγούς αμμωνίας μέσω ενός συστήματος δύο κλιμακίων τιμών που είχε ως αποτέλεσμα τη μείωση του κόστους του φυσικού αερίου που χρησιμοποιούν ως πρώτη ύλη οι παραγωγοί αυτοί. Η Επιτροπή πληροφόρησε σχετικώς την ολλανδική κυβέρνηση με έγγραφο της 4ης Νοεμβρίου 1983. Με ανακοίνωση της 1ης Δεκεμβρίου 1983 (ΕΕ C 327, σ. 3), βάσει του άρθρου 93, παράγραφος 2, της Συνθήκης προς τους ενδιαφερόμενους, σχετικά με σύστημα δύο κλιμακίων τιμών φυσικού αερίου στις Κάτω Χώρες, κάλεσε τους ενδιαφερομένους να υποβάλλουν τις παρατηρήσεις τους.
- 5 Στο πλαίσιο της δυνατότητας που δόθηκε με την ανακοίνωση αυτή, το SPIEA απευθύνθηκε και πάλι στην Επιτροπή και υπέβαλε υπόμνημα παρατηρήσεων της 6ης Ιανουαρίου 1984 με το οποίο επιβεβαίωσε και διευκρίνισε την προαναφερθείσα καταγγελία.
- 6 Παράλληλα με τη διαδικασία που προβλέπει το άρθρο 93, παράγραφος 2, η Επιτροπή κίνησε και τη διαδικασία του άρθρου 170 της Συνθήκης ΕΟΚ, κατόπιν της καταγγελίας της γαλλικής κυβέρνησης κατά του ίδιου συστήματος τιμών. Στο πλαίσιο αυτής της διαδικασίας η Επιτροπή διατύπωσε αιτιολογημένη γνώμη στις 13 Μαρτίου 1984 με την οποία διαπιστώνει ότι το Βασίλειο των Κάτω Χωρών, χορηγώντας στους ολλανδούς παραγωγούς αμμωνίας και αζωτούχων λιπασμάτων, μέσω της Gasunie, ευνοϊκό σύστημα τιμών για την προμήθεια φυσικού αερίου, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το άρθρο 93 της Συνθήκης. Με την ίδια αιτιολογημένη γνώμη η Επιτροπή επιφυλάχθηκε να λάβει θέση στο πλαίσιο της διαδικασίας που είχε κινήσει βάσει του άρθρου 93, παράγραφος 2.
- 7 Με σημείωμα της 28ης Μαρτίου 1984, το SPIEA, ενεργούν πάντα για λογαριασμό των προσφευγουσών, απευθύνθηκε και πάλι στην Επιτροπή και διατύπωσε αντιρρήσεις κατά του συστήματος τιμών του φυσικού αερίου που η Gasunie είχε στο μεταξύ τροποποιήσει.

- 8 Με τηλετύπημα της 14ης Απριλίου 1984, η ολλανδική κυβέρνηση γνωστοποίησε στην Επιτροπή ότι η Gasunie τροποποίησε πάλι αναδρομικώς από 1ης Νοεμβρίου 1983 το οικείο σύστημα βιομηχανικών τιμών καταργώντας έτσι τα δύο συστήματα κατά των οποίων είχε στραφεί το SPIEA με την από 1ης Ιουνίου 1983 καταγγελία και τις από 6 Ιανουαρίου 1984 παρατηρήσεις του, αφενός, και με το από 28 Μαρτίου 1984 σημείωμα, αφετέρου.
- 9 Η Επιτροπή που έκρινε ότι το νέο σύστημα τιμών της Gasunie συμβιβάζεται με την κοινή αγορά αποφάσισε, κατά τη σύσκεψη της 17ης Απριλίου 1984, να τερματίσει τη διαδικασία που είχε κινηθεί βάσει του άρθρου 93, παράγραφος 2, της Συνθήκης ΕΟΚ κατά του συστήματος τιμών της Gasunie. Με έγγραφο της 18ης Μαΐου 1984 γνωστοποίησε την απόφασή της στην ολλανδική κυβέρνηση. Οι προσφεύγουσες είχαν ήδη ενημερωθεί, μέσω του SPIEA, με έγγραφο της 24ης Απριλίου 1984, διατυπωμένο κατά πολύ παρεμφερή τρόπο με το έγγραφο προς την ολλανδική κυβέρνηση.
- 10 Οι λόγοι για τους οποίους η Επιτροπή έκρινε ότι το νέο σύστημα τιμών συμβιβάζεται προς την κοινή αγορά είναι κυρίως οι ακόλουθοι: η Gasunie είχε καταργήσει το διπλό σύστημα τιμών και είχε περιλάβει στο οικείο σύστημα εγχώριων βιομηχανικών τιμών (τιμές Β-Ε) μια νέα τιμή καλούμενη F, προς χρήση των εγκατεστημένων στις Κάτω Χώρες πολύ μεγάλων καταναλωτών του βιομηχανικού τομέα. Για να επωφεληθούν της νέας αυτής τιμής, οι καταναλωτές έπρεπε να καταναλίσκουν ετησίως τουλάχιστον 600 εκατομμύρια κυβικά μέτρα αερίου, να εμφανίζουν « συντελεστή επιβαρύνσεως » 90 % ή μεγαλύτερο και να δεχτούν τη δυνατότητα πλήρους ή μερικής διακοπής των παραδόσεων, κατά τη διάκριση της Gasunie ή προμήθειας αερίων διαφορετικής θερμοκρασιακής αξίας. Η νέα αυτή τιμή F αποτελούσε αναπόσπαστο τμήμα της γενικής δομής των ολλανδικών εγχώριων τιμών και δεν δημιουργούσε διακρίσεις αναλόγως του τομέα. Η αξία της εκπτώσεως που χορηγούνταν στις επιχειρήσεις με τη νέα τιμή (σε σχέση με την τιμή Ε) ήταν μάλιστα χαμηλότερη της συνολικής αξίας που εξοικονομούσε η Gasunie λόγω του όγκου της καταναλώσεως των επιχειρήσεων και των άλλων προαναφερθέντων όρων του νέου συστήματος τιμών. Από οικονομικής πλευράς η νέα τιμή F ήταν επομένως δικαιολογημένη.
- 11 Κατόπιν εξετάσεως του από 24 Απριλίου 1984 εγγράφου, το SPIEA διατύπωσε, με έγγραφο της 22ας Μαΐου 1984 προς την Επιτροπή, αντιρρήσεις κατά της εν λόγω αποφάσεως περί περατώσεως της διαδικασίας. Η Επιτροπή απέρριψε τις αντιρρήσεις αυτές με έγγραφα της 26ης και 27ης Ιουνίου 1984.

- 12 Κατά της αποφάσεως περί περατώσεως της διαδικασίας, της 17ης Απριλίου 1984, οι προσφεύγουσες άσκησαν την υπό κρίση προσφυγή ακυρώσεως βάσει του άρθρου 173, δεύτερη παράγραφος, της Συνθήκης ΕΟΚ. Υποστηρίζουν δε με την προσφυγή ότι η απόφαση της Επιτροπής εκδόθηκε κατά πρόδηλη πλάνη περί την εκτίμηση ουσιωδών πραγματικών περιστατικών, ιδίως όσον αφορά την εκτίμηση της συνολικής αξίας των οικονομιών που πραγματοποιεί η Gasunie λόγω των όρων της νέας τιμής. Κατά τις προσφεύγουσες, η νέα τιμή F αποτελεί απλώς το νέο « ένδυμα » του προηγούμενου συστήματος τιμών.
- 13 Η Επιτροπή φρονεί ότι η προσβαλλόμενη απόφαση δεν αφορά ατομικά τις προσφεύγουσες κατά την έννοια του άρθρου 173, δεύτερη παράγραφος. Καίτοι δεν αποκλείει ότι υπό άλλες περιστάσεις μπορεί να είναι παραδεκτή η προσφυγή επιχειρήσεως μη αποδεκτού της απόφασης περί περατώσεως της εξεταστικής διαδικασίας του άρθρου 93, παράγραφος 2, η Επιτροπή φρονεί ότι η δυνατότητα ασκήσεως προσφυγής πρέπει να ερμηνευτεί περιοριστικά εν προκειμένω. Οι προσφεύγουσες δεν εμφανίζουν ιδιαίτερα χαρακτηριστικά που τις διακρίνουν από κάθε άλλο πρόσωπο. Ούτε το γεγονός ότι είναι παραγωγοί αμμωνίας ούτε το ότι υφίστανται δυσμενή διάκριση, όπως υποστηρίζουν, αρκούν να τις εξατομικεύσουν. Εν πάση περιπτώσει, τα άρθρα 92 και 93 της Συνθήκης δεν ιδρύουν κανένα δικαίωμα, οπότε η βάσει αυτών των διατάξεων εκδιδόμενη απόφαση δεν επηρεάζει καθόλου τη νομική θέση των ατόμων. Τέλος, η επίδικη απόφαση δεν αφορά ατομικά τις προσφεύγουσες διότι δεν είναι οι μόνοι παραγωγοί αζωτούχων λιπασμάτων στην Κοινότητα.
- 14 Κατά την Επιτροπή, οι προσφεύγουσες δεν εξατομικεύονται ούτε από το γεγονός ότι έπαιξαν κάποιο ρόλο στην κίνηση της διοικητικής διαδικασίας. Ο ρόλος τους ήταν ότι συνέβαλαν στη συλλογή πληροφοριών και δεν συγκρίνονται με τους καταγγέλλοντες στο πλαίσιο της διαδικασίας του κανονισμού 17 του Συμβουλίου, της 6ης Φεβρουαρίου 1962 (ΕΕ ειδ. έκδ. 08/001, σ. 25) ή του κανονισμού 3017/79 του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 1979 (ΕΕ ειδ. έκδ. 11/017, σ. 67). Τα άρθρα 92 έως 94 δεν αναγνωρίζουν στις προσφεύγουσες ειδική θέση. Αλλά ακόμη κι αν γίνει δεκτό ότι οι προσφεύγουσες έχουν δικαίωμα να ζητήσουν από την Επιτροπή να καταργήσει την ενίσχυση που θεωρούν ασυμβίβαστη με την κοινή αγορά, δεν έπεται άνευ ετέρου ότι έχουν συμφέρον να προσφύγουν κατ' αποφάσεως με την οποία κρίνεται ότι η ενίσχυση δεν είναι ασυμβίβαστη. Δεδομένου ότι, όπως έχει κρίνει το Δικαστήριο, το άρθρο 93, παράγραφος 3, έχει άμεσο αποτέλεσμα, θέτει δηλαδή διαδικαστικά κριτήρια που ο εθνικός δικαστής μπορεί να εκτιμήσει και δικαιώματα υπέρ των ατόμων που οφείλουν να προστατεύουν τα εθνικά δικαστήρια, η παράβασή του μπορεί να ελέγχεται απευθείας από τα εθνικά δικαστήρια. Επομένως, οι προσφεύγουσες δεν στερούνται δικαιώματος προσφυγής.

- 15 Τέλος, στο πλαίσιο της ίδιας επιχειρηματολογίας, η Επιτροπή επικαλείται τη νομολογία του Δικαστηρίου κατά την οποία το εν λόγω όργανο διαθέτει ευρεία διακριτική εξουσία κατά την εφαρμογή του άρθρου 92. Άρα, αφενός, το εν λόγω άρθρο δεν έχει άμεσο αποτέλεσμα και, αφετέρου, μόνο η Επιτροπή είναι αρμόδια για την κίνηση της διαδικασίας του άρθρου 93, παράγραφος 2.
- 16 Όσον αφορά το ζήτημα αν η προσβαλλόμενη απόφαση αφορά άμεσα τις προσφεύγουσες, η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι η ιδιότητά τους και μόνο των ανταγωνιστών των επιχειρήσεων που φέρονται ότι λαμβάνουν κρατική ενίσχυση δεν συνιστά ιδιαίτερη περίπτωση που τις νομιμοποιεί να ισχυριστούν ότι η απόφαση επηρεάζει τη θέση τους στην αγορά. Σύμφωνα όμως με τη νομολογία του Δικαστηρίου, για την άσκηση προσφυγής δυνάμει του άρθρου 173 απαιτείται να συντρέχει ιδιαίτερη περίπτωση. Εξάλλου, η θέση των προσφευγουσών από πλευράς ανταγωνισμού καθορίζεται άμεσα από τις τιμές του αερίου που εφαρμόζει ο προμηθευτής τους, εν προκειμένω η Gaz de France, και όχι από τις τιμές του αερίου που εφαρμόζει η Gasunie για τους ολλανδούς παραγωγούς.
- 17 Οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν, αντιθέτως, ότι από την αρχή της διαδικασίας μέχρι την έκδοση της προσβαλλόμενης απόφασης το θέμα υπήρξε πάντοτε το ίδιο, δηλαδή η εκτίμηση της έκπτωσης που χορηγείται σε ορισμένους καταναλωτές φυσικού αερίου στις Κάτω Χώρες. Οι προσφεύγουσες φρονούν ότι η απόφαση τις αφορά ατομικά διότι υφίστανται σημαντική ζημία λόγω του ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος που παρέχεται στους ολλανδούς ανταγωνιστές τους. Εξάλλου, ο ρόλος που έπαιξαν στην κίνηση και την εξέλιξη της διαδικασίας τις εξατομικεύει κατά την έννοια του άρθρου 173. Το ρόλο αυτό αναγνώρισε και η ίδια η Επιτροπή, κοινοποιώντας την επίδικη απόφαση στις προσφεύγουσες. Οι τελευταίες φρονούν ότι η επιχείρηση που υφίσταται τις ζημιολύγες συνέπειες κάποιας ενίσχυσης έχει δικαίωμα, παρόμοιο του δικαιώματος που θεσπίζει το άρθρο 3, παράγραφος 2, του κανονισμού 17 του Συμβουλίου, να ζητήσουν από την Επιτροπή να αποφανθεί ως προς το συμβιβαστό της ενίσχυσης.
- 18 Οι προσφεύγουσες φρονούν επίσης ότι η επίδικη απόφαση τις αφορά άμεσα διότι, αφενός, υφίστανται τις ζημιολύγες συνέπειες της στρέβλωσης του ανταγωνισμού και, αφετέρου, διότι οι συνέπειες αυτές απορρέουν από την απόφαση της Επιτροπής. Εφόσον τα προϊόντα που παράγουν οι ολλανδοί παραγωγοί διατίθενται στο εμπόριο εντός της Κοινότητας, η απόφαση επηρεάζει τη θέση των προσφευγουσών στην αγορά.

- 19 Κατά την άποψη των προσφευγουσών, από τη νομολογία του Δικαστηρίου προκύπτει ότι πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι αρχές που διαπνέουν τα άρθρα 164 και 173. Επομένως, η έλλειψη κανονισμών που παρέχουν στις προσφεύγουσες ειδικά δικαιώματα κατά τη διοικητική διαδικασία δεν είναι αποφασιστικής σημασίας. Εξάλλου, οι προσφεύγουσες φρονούν ότι η επίδικη απόφαση τις αφορά άμεσα διότι τέθηκε σε ισχύ αμέσως και χωρίς τη μεσολάβηση άλλης πράξης, ούτε κοινοτικής ούτε εθνικής.
- 20 Πρέπει να σημειωθεί προκαταρκτικώς ότι για να κριθεί το παραδεκτό της προσφυγής χωρίς να εξεταστεί κατ' ουσία η υπόθεση, πρέπει να ληφθεί ως αφετηρία ο ισχυρισμός των προσφευγουσών ότι η καλούμενη « τιμή F », την οποία περιέλαβε η Gasunie στο οικείο σύστημα βιομηχανικών τιμών και εφαρμόζει για την προμήθεια φυσικού αερίου σε εγκατεστημένους στις Κάτω Χώρες πολύ μεγάλους καταναλωτές, αποτελεί ενίσχυση την οποία χορηγεί η ολλανδική κυβέρνηση σε τρεις ολλανδούς παραγωγούς αμμωνίας και αζωτούχων λιπασμάτων.
- 21 Σημειωτέον πρώτον, ότι σύμφωνα με το άρθρο 173, δεύτερη παράγραφος, τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα τότε μόνο μπορούν να ασκήσουν, υπό τις προϋποθέσεις της πρώτης παραγράφου του εν λόγω άρθρου, προσφυγή κατά αποφάσεων που απευθύνονται σε άλλο πρόσωπο, όταν οι αποφάσεις αυτές τα αφορούν άμεσα και ατομικά. Επομένως, το ζήτημα αν οι προσφεύγουσες δικαιούνται να ασκήσουν προσφυγή εξαρτάται από το αν τις αφορά άμεσα και ατομικά η απευθυνόμενη στην κυβέρνηση των Κάτω Χωρών απόφαση με την οποία η Επιτροπή έθεσε τέρμα στη διαδικασία που είχε κινήσει δυνάμει του άρθρου 93, παράγραφος 2, κατά της χώρας αυτής.
- 22 Κατά πάγια νομολογία, τα λοιπά πρόσωπα εκτός από τους αποδέκτες μιας απόφασης δεν μπορούν να ισχυριστούν ότι η απόφαση τα αφορά κατά την έννοια του άρθρου 173, δεύτερη παράγραφος, παρά μόνο αν τα θίγει λόγω ορισμένων ιδιαιτέρων χαρακτηριστικών τους ή λόγω πραγματικής καταστάσεως η οποία τα διακρίνει από κάθε άλλο πρόσωπο και ως εκ τούτου τα εξατομικεύει κατά τρόπο ανάλογο με τους αποδέκτες (απόφαση της 15ης Ιουλίου 1963, Plaumann κατά Επιτροπής, υπόθεση 25/62, Rec. σ. 199).
- 23 Όσον αφορά ειδικότερα την πραγματική αυτή κατάσταση, το Δικαστήριο έχει κρίνει επανειλημμένα ότι στις περιπτώσεις όπου κάποιος κανονισμός παρέχει στις καταγγέλλουσες επιχειρήσεις διαδικαστικές εγγυήσεις δυνάμει των οποίων νομιμοποιούνται να ζητήσουν από την Επιτροπή να διαπιστώσει παράβαση των κοινοτικών κανόνων, οι επιχειρήσεις αυτές μπορούν να προσφύγουν δικαστικώς προς προστασία των εννόμων συμφερόντων τους (αποφάσεις της 25ης Οκτωβρίου 1977, Metro κατά Επιτροπής, υπόθεση 26/76, Rec. σ. 1875· της 5ης Οκτωβρίου 1983,

Fediol κατά Επιτροπής, υπόθεση 191/82, Συλλογή σ. 2913· της 11ης Οκτωβρίου 1983, Demo-Studio Schmidt κατά Επιτροπής, υπόθεση 210/81, Συλλογή σ. 3045).

- 24 Το Δικαστήριο, με την απόφαση της 20ής Μαρτίου 1985 (Timex Corporation κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, υπόθεση 264/82, Συλλογή 1985, σ. 849), έκρινε σχετικώς ότι στο πλαίσιο αυτό πρέπει να εξετάζεται ο ρόλος που έπαιξε η επιχείρηση κατά τη διοικητική διαδικασία. Το Δικαστήριο δέχτηκε ως στοιχεία που αποδεικνύουν ότι η επίδικη πράξη αφορά την επιχείρηση, κατά την έννοια του άρθρου 173, δεύτερη παράγραφος, της Συνθήκης, το γεγονός ότι η επιχείρηση αποτέλεσε την αφορμή της καταγγελίας λόγω της οποίας κινήθηκε η διαδικασία έρευνας και ότι υπέβαλε παρατηρήσεις οι οποίες και καθόρισαν σε μεγάλο βαθμό την εξέλιξη της διαδικασίας.
- 25 Οι ίδιες σκέψεις ισχύουν και για τις επιχειρήσεις που έπαιξαν παρόμοιο ρόλο στο πλαίσιο της διαδικασίας του άρθρου 93 της Συνθήκης, εφόσον πάντως η θέση τους στην αγορά επηρεάζεται ουσιωδώς από την ενίσχυση στην οποία αναφέρεται η προσβαλλόμενη απόφαση. Πράγματι το άρθρο 93, δεύτερη παράγραφος, αναγνωρίζει γενικώς τη δυνατότητα στις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις να υποβάλλουν τις παρατηρήσεις τους στην Επιτροπή, χωρίς ωστόσο να δίνει περισσότερες λεπτομέρειες.
- 26 Όσον αφορά τη θέση των προσφευγουσών κατά τη διάρκεια της έρευνας της Επιτροπής ως προς την εν λόγω ενίσχυση, πρέπει να σημειωθεί ότι οι προσφεύγουσες υπέβαλαν την 1η Ιουνίου 1983 καταγγελία στην Επιτροπή σχετικά με το σύστημα προνομιακών τιμών που ίσχυε για τους ολλανδούς παραγωγούς αζωτούχων λιπασμάτων. Τόνισαν δε ιδιαίτερα με την καταγγελία τη σχέση ανταγωνισμού μεταξύ αυτών και των τριών ολλανδών παραγωγών και τη ζημία που υφίστανται λόγω της ενισχύσεως. Εξάλλου οι προσφεύγουσες ανταποκρίθηκαν στην πρόσκληση της Επιτροπής και της υπέβαλαν τις παρατηρήσεις τους δυνάμει του άρθρου 93, παράγραφος 2.
- 27 Όσον αφορά το σύνολο των οικονομικών στοιχείων στην αγορά αζωτούχων λιπασμάτων, οι προσφεύγουσες εξέθεσαν ότι σύμφωνα με τους υπολογισμούς τους το σύστημα προνομιακών τιμών αντιπροσωπεύει μεταφορά στους τρεις ολλανδούς παραγωγούς αμμωνίας ύψους 165 εκατομμυρίων φιορινίων περίπου ετησίως. Κατά τις προσφεύγουσες, το κόστος του φυσικού αερίου αντιπροσωπεύει στη Γαλλία το 80 % περίπου της τιμής κόστους εργοστασίου της αμμωνίας που αποτελεί την πρώτη ύλη για την παραγωγή αζωτούχων λιπασμάτων. Οι προσφεύγουσες ισχυρίστηκαν επιπλέον ότι τελούν σε άμεση σχέση ανταγωνισμού με τους τρεις ολλανδούς παραγωγούς αζωτούχων λιπασμάτων οι οποίοι, κατά τα έτη 1978 έως 1982, υπερτριπλα-

σίασαν τις εξαγωγές τους αζωτούχων λιπασμάτων προς τη Γαλλία και αύξησαν το μερίδιό τους στη γαλλική αγορά μεταξύ του 1980 και του 1981 από 9 % σε 21,7 %.

- 28 Κατά την εξέταση του παραδεκτού το Δικαστήριο δεν μπορεί να αποφανθεί οριστικά επί των σχέσεων ανταγωνισμού μεταξύ των προσφευγουσών και των ολλανδικών επιχειρήσεων. Αρκεί η διαπίστωση ότι οι προσφεύγουσες εξέθεσαν εύστοχα τους λόγους για τους οποίους η απόφαση της Επιτροπής είναι ικανή να βλάψει τα έννομα συμφέροντά τους, επηρεάζοντας ουσιωδώς τη θέση τους στη συγκεκριμένη αγορά.
- 29 Στο πλαίσιο αυτό δεν ασκεί επιρροή το ότι, όπως υποστηρίζει η Επιτροπή, η τιμή F εφαρμόζεται και σε μια τέταρτη επιχείρηση που δεν είναι ανταγωνιστική των προσφευγουσών. Αν υποθεθεί ότι στοιχειοθετείται ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 92, το πλεονέκτημα που αντλεί από το σύστημα τιμών μια τρίτη, μη ανταγωνιστική επιχείρηση δεν εξουδετερώνει το γεγονός ότι το σύστημα αυτό μπορεί να νοθεύσει ή να απειλήσει να νοθεύσει τον ανταγωνισμό και δεν μεταβάλλει τον ουσιώδη χαρακτήρα της ζημίας που προβάλλουν οι προσφεύγουσες.
- 30 Ως προς το ζήτημα αν η απόφαση της Επιτροπής περί περατώσεως της διαδικασίας αφορά άμεσα τις προσφεύγουσες, αρκεί να σημειωθεί ότι οι συνέπειες του θεσπισθέντος συστήματος τιμών παρέμειναν ανέπαφες, ενώ η διαδικασία που ζήτησαν οι προσφεύγουσες θα κατέληγε στην έκδοση αποφάσεως περί καταργήσεως ή τροποποιήσεως του εν λόγω συστήματος. Πρέπει επομένως να αναγνωρισθεί ότι η επίδικη απόφαση αφορά άμεσα τις προσφεύγουσες.
- 31 Από τις προηγούμενες σκέψεις προκύπτει ότι η προσβαλλόμενη απόφαση αποτελεί, έναντι των προσφευγουσών, πράξη που τις αφορά άμεσα και ατομικά κατά την έννοια του άρθρου 173, δεύτερη παράγραφος, της Συνθήκης.
- 32 Συνεπώς, για όλους αυτούς τους λόγους η προσφυγή πρέπει να κριθεί παραδεκτή και να διαταχθεί η πρόοδος της διαδικασίας.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 33 Το Δικαστήριο πρέπει να επιφυλαχθεί ως προς τα δικαστικά έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ,

κρίνοντας πριν αποφανθεί επί της ουσίας, αποφασίζει:

- 1) Δέχεται τύποις την προσφυγή.
- 2) Επιφυλάσσεται ως προς τα δικαστικά έξοδα.

Everling

Bahlmann

Joliet

Bosco

Koormans

Due

Galmot

Κακούρης

O'Higgins

Δημοσιεύτηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 28 Ιανουαρίου 1986.

Ο γραμματέας

P. Heim

Ο προεδρεύων

U. Everling

πρόεδρος τμήματος